

15/2/13
X Ks 5961/13
(Ks 309/13)

SKLEP

Okrožno sodišče v Kopru je v senatu, ki so ga sestavljali okrožni sodnik Matej Štros kot predsednik senata in okrožni sodnik svetnik Matevž Gros in okrožni sodnik mag. Peter Baša kot člana,

ob sodelovanju višje pravosodne svetovalke Anje Golčer,

v kazenski zadevi zoper **obd. Braneta Goršeta, v priporu od 13.2.2013 od 6.20 ure dalje**, ki ga zagovarjata odvetnika mag. Mitja Jelenič Novak in mag. Emil Zakonjšek iz Ljubljane ter ostale,

zaradi **kaznivih dejanj poslovne goljufije po II. in I. odstavku 228. člena Kazenskega zakonika (KZ-1), nadaljevanega kaznivega dejanja zlorabe uradnega položaja po III. in V. odst. 257. čl. KZ-1 in kaznivega dejanja pranja denarja po I., II. in III. odst. 245. čl. KZ-1.**

po **predlogih obdolženca ter njegovih zagovornikov za nadomestitev pripora z varščino**, prejetih dne 29.4.2013, 08.5.2013 in 09.5.2013.

na seji **12. julija 2013**

SKLENILO:

1. Predlogi za nadomestitev pripora s položitvijo varščine, ki so jih dne 29.4.2013 vložili zagovornik obdolženega Braneta Goršeta, odvetnik mag. Emil Zakonjšek, dne 08.5.2013 sam obdolženi ter dne 09.5.2013 njegov zagovornik odvetnik mag. Mitja Jelenič Novak, se **zavrnejo**.

OBRAZLOŽITEV:

1. Zunajobravnalni senat naslovnega sodišča je s sklepom z dne 10.5.2013, opr. št. X Ks 5961/2013 podaljšal pripor zoper obtoženega Braneta Goršeta iz razloga begosumnosti po 1. točki prvega odstavka 201. člena Zakona o kazenskem postopku (ZKP) ter iz razloga ponovitvene nevarnosti po 3. točki 1. odstavka 201. člena ZKP, ki teče od ure prijeteja obdolženca dalje.
2. Obtoženčev zagovornik odvetnik mag. Emil Zakonjšek je dne 29.4.2013 vložil pritožbo zoper sklep preiskovalne sodnice Okrožnega sodišča v Kopru o zavrnitvi predloga za odpravo pripora in nadomestitev pripora s položitvijo varščine, opr. št. X Kpr 5961/2013 z dne 23.4.2013, o kateri je dne 03.5.2013 že odločil zunajobravnalni senat Okrožnega sodišča v Kopru, ni pa odločil o novem predlogu nadomestitve pripora z varščino. Tako je zagovornik v pritožbi med drugim navedel, da bi obdolženi lahko ponujeno varščino z dne 18.4.2013 v višini 300.000,00 EUR dvignil na 500.000,00 EUR, saj je obdolženi za varščino ponudil zastavno pravico na stanovanjski hiši, last njegove žene Barbare Gorše, ki je po podatkih GURS-a vredna 541.000,00 EUR. V kolikor pa ta znesek ne bi zadoščal, obdolženi ponuja za višji znesek varščine hipoteko na nepremičninah parcela št. 1637/9 k.o. 1994 – DOBROVA (ID 4937003), ID znak: 1994-1637/9-0, last obd. staršev Franca in Marije Gorše, ocenjeno na 391.165,00 EUR in hipoteko na nepremičnini: parcela št. 329/9 k.o. 2087 – GOLNIK (ID 3681594), ID znak: 2087-329/9-0, last obd. tasta in tašče Matjaža in Marije Bizjak v vrednosti 187.883,00 EUR (predlogu je priložil zemljiškoknjižna izpiska). Nadalje navaja, da je upošteva je tako visok znesek varščine potrebno ugotoviti, da bi visoka varščina ne samo preprečila domnevno nevarnost pobega, temveč bi izključila tudi nevarnost ponovitve kaznivih dejanj. Obdolženi pa bi v skladu z 2. odstavkom 196. člena ZKP dal tudi obljubo, da kaznivih dejanj ne bo ponavljal. Prav tako navaja, da se upošteva je zakonske določbe in stališče Ustavnega sodišča lahko varščina kot milejši ukrep, izreče tudi namesto pripora odrejenega zaradi ponovitvene nevarnosti in ne samo kot nadomestni ukrep za pripor zaradi begosumnosti. Dodaja še, da s sprejemom varščine v višjem znesku (višino bi moralo predlagati tožilstvo), kot je bila ponujena varščina 300.000,00 EUR, bi lahko nadomestili tako priporni razlog begosumnosti kot tudi priporni razlog ponovitvene nevarnosti, če bi sodišče vztrajalo tudi pri tem pripornem razlogu.
3. Obdolženi Brane Gorše je dne 08.5.2013 podal svoj odgovor na predlog Specializiranega državnega tožilstva (SDI), glede podaljšanja pripora, v katerem je navedel, da ni ponovitveno nevaren ali begosumen, saj po treh mesecih pripora ne more niti posredno več voditi nobene družbe in nima nobenega vpliva na odločitve v teh družbah. Poslov prav tako ne bi mogel več opravljati zaradi medijske vojne, ker je stigmatiziran. Nadalje navaja, da so navedbe glede premoženja v tujini neutemeljene, saj le-tam ni kopičil nobenega premoženja, svojo družino je bil sposoben preživljati s svojim delom. Navaja, da se država sedaj skozi politiko izživlja nad njim, ker je zastopal upnike v zadevi Slovenijales, d.d., in brezplačno uredil vpis lastništvo na delnicah JUBMOJ Banko, d.d., zaradi tega tudi nima denarnih sredstev, s katerimi bi mu bilo omogočeno kakšno življenje v tujini, še manj pa odhod tja.

Nadalje navaja, da v dokaz ponuja varščino v višini 1.020.048,00 EUR, to je s protivrednostjo treh nepremičnin, in sicer parcelna št. 519/0 v k.o. 1723 - VIČ, parcela št. 1637/9 v k.o. 1994 – DOBROVA in parcela št. 329/9 v k.o. 2087 – GOJNIK. Navaja še, da predlaga, da se ga predčasno napoti na prestajanje kazni zapora po sodbi Okrožnega sodišča v Ljubljani, če je konkretni pripor dejanska kazen za tisti postopek. Prav tako še dodaja, da je bil pogrom politike in pristojnega ministrstva napovedan že pred začetkom sojenja v Ljubljani ter bi tako lahko, če bi mislil, že takrat odšel, vendar ni.

4. Zagovornik obdolženega odvetnik mag. Mitja Jelenič Novak je v odgovoru, glede predloga SDT o podaljšanju pripora, dne 09.5.2013, navedel, da nasprotuje le-temu ter preroka obstoj ponovitvene in begosumne nevarnosti. Navaja, da ponovitvene nevarnosti več ni, saj obdolženi več ni stečajni upravitelj ter tako ne more ponoviti očitanih kaznivih dejanj. Prav tako je likvidiral svojo odvetniško pisarno ter ni več zastopnik družb na Hrvaškem, kar pomeni, da razlogov ponovitvene nevarnosti ni več. V zvezi z razlogom begosumnosti, pa navaja, da le-ta ni z ničemer izkazan, saj obdolženi tekom kazenskega postopka, ki je tekel zoper njega v Ljubljani, dokler je bil še na prostosti, z nobenim svojim ravnanjem ni izkazal takšnega „interesa“ ali namere. Nadalje predlaga, da sodišče nadomesti pripor z varščino v višini 900.000,00 EUR, v obliki hipoteke na nepremičninah v lasti obdolženčevih staršev, tasta in tašče ter žene, obenem pa je obdolženi pripravljen dati obljubo, da se ne bo skrival in da brez dovoljenja ne bo zapustil svojega prebivališča.
5. SDT se s predlogi za nadomestitev pripora s položitvijo varščine ne strinja. Meni, da so priporni razlogi še vedno podani ter se v zvezi z navedenim v izogib ponavljanju sklicuje na dosedanje sklepe sodišč v tej zadevi, in sicer Okrožnega sodišča v Kopru z dne 10.5.2013, Višjega sodišča v Kopru z dne 27.5.2013 in Vrhovnega sodišča z dne 1.7.2013. Nadalje v zvezi s trditvijo odvetnika mag. Zakonjška, da bi moralo višino varščine predlagati tožilstvo, odgovarja, da zakon ne določa, da sodišče sprejme varščino in odpravi pripor s soglasjem tožilstva, pač pa po zaslišanju tožileca (člen 199/2 ZKP). Varščino daje in ponuja obdolženec zoper katerega so podani razlogi za pripor, sprejeta varščina, ki jo sprejme sodišče, pa glasi na denarni znesek in mora biti določena glede na težo kaznivega dejanja, osebne in družinske razmere obdolženca ter glede na gnotne razmere tistega, ki jo daje (197. člen ZKP). Zakon tožileca ne zavezuje, da bi moral določiti tisto skrajno višino varščine, s katero bi se pa vendarle strinjal, če se sploh bi. Nadalje še višja državna tožilka navaja, da kot je že do sedaj razlagala v svojih vlogah (npr. odgovor na ponujeno varščino z dne 18.4.2013), še pravzaprav sploh ni ugotovljeno, kaj vse ima obdolženec dejansko v lasti tudi v tujini in/ali pod tujimi imeni, kar je vsaj glede dela njegovega premoženja na Hrvaškem po njeni oceni nesporno. Prav tako navaja, da je kriminalna količina in očitek pridobljene milijonske premoženjske koristi nedvomno tak, da je na novo ponujena zvišana varščina neprepričljiva. Še vedno namreč ni dokončno ugotovljeno, kam je bil kanaliziran oprani denar preko BS Factorja in Lafino Trade v Avstriji. Po navedbah SDT je težko verjeti, da med prejemniki tega denarja, ki ga ni bilo malo, ne bi bilo obdolženega. S takšnim denarjem opranim v tujini, bi se brez strahu za eksistenco in lagodno življenje svoje družine lahko brez pomislekov odločil za pobeg, oz. prostost v zameno za izgubo ponujene varščine, pri čemer ne gre pozabiti, da gre v primeru te zadeve za očitek več kaznivih dejanj oz. nadaljevanih kaznivih dejanj, za katere zakon predpisuje kazen do deset let zapora, ki mu grozi z obsodilno sodbo za vsako od očitanih kaznivih dejanj. Tako je po mnenju SDT interes, da se izogne obsodilni sodbi in prestajanju kazni nedvomno temu primeren. Glede obljube obdolženega, da na prostosti ne bo ponavljal kaznivih dejanj, je po oceni SDT, le-ta neprepričljiva vsaj toliko kot zagotavljanje, da pred kazenskim postopkom ne bo pobegnil ob izpustitvi na prostost z razlogi, ki jih je že navedlo v svojem odgovoru na prvotno ponujeno varščino z dne 18.4.2013 in v predlogu za podaljšanje pripora, na kar se sklicuje. Navaja še, da obdolženi glede na preživljanje ni vezan na ozemlje

RS, saj ima nedvomno v tujini premoženje in poslovne partnerje. Bil je stečajni upravitelj, je še vedno odvetnik, pa tudi, če ne bi bil, ima tovrstna znanja z dolgotrajnimi izkušnjami, zato je verjeti, da bi nedvomno na prostosti opravljal svoj poklic in bi mu bilo v vlogi pooblaščenca teh svojih družb, ali kako drugače tudi sicer omogočeno, da nadaljnje delovanje s pooblastili odločanja o pravnih poslih, ki bi jih zlorabil in ponovil s kaznivim dejanjem. Dodaja še, da njegova podjetnost, spretnost in iznajdljivost tudi po dosedanjih ugotovitvah sodišč, zapisanih že v omenjenih sklepih, nista vprašljivi.

6. Predlogi niso utemeljeni.
7. Senat v zvezi z očitki zagovornika mag. Emila Zakonjška, glede navedba, da bi morale višino varščine predlagati tožilstvo, ugotavlja, da državni organi niso dolžni vnaprej določati sprejemljivo višino varščine. Iz 2. odstavka 199. člena ZKP jasno izhaja, da je sodišče tisto, ki po zaslišanju tožileca, sprejme varščino in odpravi pripor.
8. Nadalje pa senat po preučitvi zbranega gradiva ugotavlja, da sta priporna razloga po 1. in po 3. točki 1. odstavka 201. člena še vedno podana ter se v izogib nepotrebnemu ponavljanju sklicuje na sklep o odreditvi pripora Okrožnega sodišča v Kopru z dne 15.2.2013, sklep o podaljšanju pripora Okrožnega sodišča v Kopru z dne 10.5.2013, Višjega sodišča v Kopru z dne 27.5.2013 in Vrhovnega sodišča z dne 01.7.2013. Ponovitvena nevarnost obdolženca izhaja iz posebne vztrajnosti in odločnosti pri izvrševanju kaznivih dejanj, ki jih je kljub sprožitvi kazenskega postopka leta 2007, vseeno izvrševal. Nadalje o vztrajnosti oz. posebni odločnosti obdolženega pri izvrševanju tovrstnih kaznivih dejanj, priča tudi podatek o dolgotrajnosti izvrševanja takšnih kaznivih dejanj, ki bi jih naj obdolženi izvrševal od leta 2004 do 2010 (postopek pred Okrožnim sodiščem v Ljubljani, glede storjenih kaznivih dejanj zlorabe položaja ali zaupanja pri opravljanju gospodarske dejavnosti po II. in I. odst. 240. člena KZ-1 ter kaznivih dejanj v predmetni zadevi pred tem sodiščem). Po prepričanju senata je še vedno podana konkretna in resna nevarnost, da bi obdolženi s tovrstnimi kaznivimi dejanji v primeru izpustitve na prostost nadaljeval, saj ima za to vse možnosti. Tudi navedbe, da ni več udeležen kot ustanovitelj gospodarske družbe in odvetniške pisarne, ki jo je likvidiral, po mnenju senata ne omajajo podane konkretne nevarnosti, da bi lahko obdolženi preko drugih oseb, ki bi jih pritegnil k dejanjem izvrševal npr. kaznivo dejanje pranje denarja po 245. členu KZ-1 in poslovne goljufije po 228. členu KZ-1, in sicer na način kot to izhaja glede dejanj pod obtožbo. Sicer pa tudi kaznivo dejanje pranje denarja po 245. členu KZ-1 ni omejeno le na opravljanje gospodarske dejavnosti. Iz zbranega gradiva v spisu izhaja, da so bila dejanja, ki se očitajo obdolženemu, storjena z namenom pridobitve velike premoženjske koristi, pri čemer je bila raznim fizičnim in pravnim osebam povzročena velika premoženjska škoda. Po mnenju senata sam način sklepanja poslov s prikrivanjem dejanskih okoliščin in zlorabo zaupanja, kot izhaja iz očitkov obtožbe, tudi predstavlja konkretno nevarnost za nosilce gospodarske dejavnosti, ki bi lahko utrpeli eksistencialno ogroženost. Prav tako je še vedno podana begosumnost obdolženega, ki je konkretna in resna. Senat ugotavlja, da begosumnost izhaja, predvsem iz podatkov v spisu, ki prikazujejo, da ima obdolženi premoženje tudi v tujini ter je moč pričakovati, da bi na prostosti pobegnili in se na ta način skušali izogniti kazenskemu postopku. Tudi glede na osebne povezave bi bilo z v tujini registriranimi gospodarskimi družbami nedvomno možno pridobivati sredstva. Prav tako iz opisa kaznivega dejanja pod točko III obtožbe izhaja, da ima obdolženi razvejano mrežo zaupnih poslovnih partnerjev v tujini, kamor bi naj nakazoval denar, kar pomeni, da glede preživljanja ni vezan na območje RS in je kljub ostalim okoliščinam (družina in premoženje v RS) begosumen, saj je količina in teža kaznivih dejanj tolikšna, da bi mu lahko bila v primeru obsodilne sodbe izrečena visoka zaporna kazen. Prav tako pa ne gre spregledati, da je obdolženemu v kazenskem

postopku pred Okrožnim sodiščem v Ljubljani, glede storjenih kaznivih dejanj zlorabe položaja ali zaupanja pri opravljanju gospodarske dejavnosti po II. in I. odst. 240. člena KZ-1, že bila izrečena zaporna kazen na 1. stopnji, ki še ni pravnomočna. Tako senat soglaša z navedbami višje državne tožilke, da je kriminalna količina in očitek pridobljene milijonske premoženjske koristi nedvomno tak, da je na novo ponujena zvišana varščina neprepričljiva ter je predloge za odpravo pripora oz. nadomestitev pripora s sprejemom varščine potrebno zavrniti kot neutemeljene.

PRAVNI POUK:

Zoper ta sklep pritožba ni dopustna (4. odstavek 207. člena ZKP).

Koper, 12. julij 2013

Višja pravosodna svetovalka:
Anja Golčec, l.r.

Predsednik senata:
Matej Štros, l.r.

Ta prepis je soglasen z izvornikom

Podpis pristojne
sodne osebe:

